

Ministru kabineta noteikumi Nr. 197

Rīgā 2023. gada 18. aprīlī (prot. Nr. 20 22. §)

Atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai

*Izdoti saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma
5. panta ceturto un septīto daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā piešķir, administrē un uzrauga atbalstu 2023.-2027. gada plānošanas periodā Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai atbilstoši:

1.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulai (ES) 2021/2115, ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (turpmāk - regula 2021/2115);

1.2. Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 2. decembra Regulai (ES) 2021/2116 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (turpmāk - regula 2021/2116).

2. Valsts un Eiropas Savienības atbalstu piešķir šādiem intervenču veidiem:

2.1. vides, klimata un citu pārvaldības saistību īstenošanai saskaņā ar regulas 2021/2115 70. pantu:

2.1.1. "Zaļās joslas" (intervences kods - LA10.1.);

2.1.2. "Vidi saudzējošā dārzkopība" (intervences kods - LA10.2.);

2.1.3. "Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība" (intervences kods - LA10.3.);

2.1.4. "Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām" (intervences kods - LA10.4.);

2.1.5. "Zālāju biotopu apsaimniekošana" (intervences kods - LA10.5.);

2.1.6. "Bioloģiskā lauksaimniecība" (intervences kods - LA11.);

2.2. "Platībatkarīgo traucēkļu novēršana, kas izriet no obligātajām prasībām" saskaņā ar regulas 2021/2115 72. pantu interencei "Natura 2000 maksājums mežiem" (intervences kods - LA12.), ko uzsāk īstenojot, tiklīdz ir izlietots daudzgadu finanšu shēmā 2014.-2020. gadam pieejamais finansējuma atlikums, bet ne vēlāk kā no 2026. gada 1. janvāra;

2.3. "Natura 2000 un Ūdens pamatdirektīvas maksājumi" saskaņā ar Padomes (ES) 2013. gada 17. decembra Regulas Nr. 1305/2013 par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (turpmāk - regula Nr. 1305/2013), 30. pantu aktivitātei "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām" (pasākuma kods - M12.2.), kuru saskaņā ar Eiropas Parlamenta un

Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, 65. panta 2. punktu, regulas 2021/2115 154. panta 1. punkta otro daļu un 155. panta 1. punktu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 23. decembra Regulas (ES) 2020/2220, ar ko nosaka dažus pārejas noteikumus atbalstam no Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) 2021. un 2022. gadā un ar ko attiecībā uz līdzekļiem un piemērošanu 2021. un 2022. gadā groza Regulas (ES) Nr. 1305/2013, (ES) Nr. 1306/2013 un (ES) Nr. 1307/2013, un attiecībā uz līdzekļiem un šāda atbalsta sadalījumu 2021. un 2022. gadā groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013, 2. pantu īsteno atbilstoši daudzgadu finanšu shēmai 2014.-2020. gadam līdz brīdim, kamēr tajā ir pieejams finansējums, bet ne ilgāk kā līdz 2025. gada 31. decembrim.

3. Šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu piešķir par atbalsta pretendenta apsaimniekošanā esošu zemi, kas ir tā īpašumā vai lietošanā kārtējā gada 15. jūnijā, un Lauku atbalsta dienests par to pārliecinās atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.

4. Šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu piešķir par lauksaimniecības dzīvnieku, kas izteikts nosacītās liellopu vienībās un kas saskaņā ar Lauksaimniecības datu centra reģistra datiem ir atbalsta pretendenta ganāmpulkā.

5. Šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu var saņemt gan par šo noteikumu 3. punktā minēto zemi, gan arī par cita lauksaimnieka apsaimniekošanā esošu zemi, ja tas ir piekritis apputeksnēšanas pakalpojuma saņemšanai un to saskaņojis. Cita lauksaimnieka apsaimniekošanā esošo zemi šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē var pieteikt ne vairāk kā viens biškopis. Atbalsta saņēmējs saņemto saskaņojumu iesniedz Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā.

6. Šo noteikumu 2.1.1. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu piešķir par lauksaimniecības zemes hektāru, kas atbilst normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktajiem atbalsttiesīgas lauksaimniecības zemes nosacījumiem.

7. Šo noteikumu 2.1.2., 2.1.4. un 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu piešķir par šo noteikumu 6. punktā minētās lauksaimniecības zemes hektāru un tādas platības hektāru, kas atrodas ārpus lauksaimniecības zemes un ir kartogrāfiski identificējams Lauku atbalsta dienesta lauku reģistra lauku bloku identifikācijas sistēmas lauku bloku kartē. Platība, kas atrodas ārpus lauksaimniecības zemes, ir:

7.1. izstrādāts kūdras purvs ar identificējamām un uzmērāmām robežām, kurš tiek izmantots augļu un ogu dārzu ierīkošanai, - šo noteikumu 2.1.2. un 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē;

7.2. Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotops un putnu dzīvotnes zālājos - šo noteikumu 2.1.4. un 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē.

8. Šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajā intervencē saskaņā ar regulas 2021/2115 72. panta 3. punkta "a" un "b" apakšpunktu un šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētajā intervencē saskaņā ar regulas Nr. 1305/2013 30. panta 6. punkta "a" un "b" apakšpunktu atbalstu piešķir par tādas meža zemes (izņemot purvu) platības hektāru, kas:

8.1. iekļauta Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk - *Natura 2000*) sarakstā atbilstoši likumam "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām";

8.2. atrodas mikroliegumā, kurš noteikts atbilstoši normatīvajiem aktiem par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu.

9. Pretendējot uz šo noteikumu 2. punktā minēto atbalstu, atbalsta pretendents visā saimniecībā ievēro normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktās nosacījumu sistēmas vispārējās prasības.

10. Šo noteikumu 2. punktā minētajā intervencē atbalstu ir tiesīgs saņemt arī tāds atbalsta pretendents, kas nesaņem tiešos maksājumus un neatbilst normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktajiem aktīvā lauksaimnieka kritērijiem.

11. Ja atbalsta pretendents regulas 2021/2116 3. panta 1. punktā minētās nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļu dēļ daļēji vai pilnībā nav izpildījis kādu no atbalsta saņemšanas nosacījumiem, tostarp saistības, ko tas uzņēmis, tam atbilstoši regulas 2021/2116 59. panta 5. punkta trešajai daļai ir tiesības saņemt atbalstu. Atbalsta pretendents par nepārvaramas varas vai ārkārtas apstākļiem informē Lauku atbalsta dienestu atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.

2. Atbalsta saņemšanas nosacījumi

2.1. Vides, klimata un citu pārvaldības saistību īstenošana

2.1.1. Pamatprasības vides, klimata un citu pārvaldības saistību īstenošanai

12. Atbalsta pretendents šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs attiecīgos atbilstības kritērijus nodrošina no dienas, kad Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā ir iesniegts atbalsta pieteikums (turpmāk - ģeotelpiskais iesniegums) šo noteikumu 3. nodaļā noteiktajā kārtībā.

13. Atbalsta pretendents uzņemas daudzgadu saistības (turpmāk - saistības) uz turpmākajiem pieciem gadiem, sākot no pirmā maksājuma apstiprināšanas gada:

13.1. šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē - par katru atbalstam pieteikto platības vienību atsevišķi;

13.2. šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē - vismaz par minimālo nosacīto liellopu vienību apjomu, kas noteikts šo noteikumu 2.1.4. apakšnodaļā noteiktajā kārtībā;

13.3. šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē - vismaz par minimālo platību, kas noteikta šo noteikumu 2.1.5. apakšnodaļā noteiktajā kārtībā.

14. Atbalsta pretendents saistības vienlaikus var īstenot vienā un tajā pašā platības vienībā (laukā):

14.1. šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2. un 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē;

14.2. šo noteikumu 2.1.1., 2.1.4. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē;

14.3. šo noteikumu 2.1.4., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē;

14.4. šo noteikumu 2.1.5. un 2.2. vai 2.3. apakšpunktā minētajā intervencē.

15. Atbalsta pretendents, kas piesakās atbalstam šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs, izņemot zinātnisko institūciju, kas veic zinātnisko darbību lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanas jomā un ir iekļauta Izglītības un zinātnes ministrijas zinātnisko institūciju reģistrā, nodrošina, ka tas vai tā pilnvarotā persona līdz 2027. gada 31. maijam ir apguvusi kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā (1. pielikums), ievērojot šādus nosacījumus:

15.1. kvalifikāciju apliecinošo dokumentu nozares nevalstiskā organizācija, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība vai Izglītības un zinātnes ministrijas izglītības iestāžu vai zinātnisko institūciju reģistrā iekļauta persona ir izdevusi pēc 2023. gada 1. janvāra;

15.2. vienus un tos pašus kvalifikācijas celšanas kursus var attiecināt uz vairākiem intervenču pasākumiem, ja apgūto stundu skaits un saturs ir atbilstošs.

16. Pretendējot uz atbalstu šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs, atbalsta pretendents visā saistību periodā apņemas:

16.1. ievērot atbalsta saņemšanas nosacījumus;

16.2. katru gadu šo noteikumu 3. nodaļā noteiktajā kārtībā iesniegt ģeotelpisko iesniegumu un pieteikties atbalstam tajā intervencē, kurā tas ir uzņēmies saistības;

16.3. nemainīt atbalstam pieteiktās platības (lauka) atrašanās vietu, aizstājot to ar citu, ja vien:

16.3.1. nav jāizpilda konkrētas augkopības prakses nosacījumi, piemēram, augsekas vai augu maiņu plāns šo noteikumu 2.1.1. un 2.1.2. apakšpunktā minētajā intervencē;

16.3.2. nav pamatoti jāpielāgo saistības;

16.4. nesamazināt saistību platību šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē.

17. Apstiprinātā saistību platība nemainās, ja kādā no saistību gadiem atbalstam pieteiktā platība šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē ir samazinājusies ne vairāk kā par 10 procentiem salīdzinājumā ar apstiprināto saistību platību.

18. Apstiprināto saistību platību ir atļauts palielināt neierobežoti līdz brīdim, kamēr šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē piešķirtais finansējums ir pietiekams, ievērojot šādus nosacījumus:

18.1. periods nemainās, ja palielinājums ir līdz 20 procentiem;

18.2. sākas jauns saistību periods par visu platību, ja palielinājums pārsniedz 20 procentu.

19. Ja kādā no saistību gadiem šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē

piešķirtais finansējums nav pietiekams, atbalsta pretendents nav tiesību palielināt apstiprināto saistību platību. Atbalstu piešķir par apsaimniekoto platību, kura kārtējā gadā nepārsniedz 10 procentu salīdzinājumā ar apstiprināto saistību platību. Šādā gadījumā apstiprinātā saistību platība nemainās.

20. Saistību periodā šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs atbalsta saņēmējs ir tiesīgs:

20.1. pielāgot saistības, aizstājot atbalstam pieteikto platību ar citu atbalsttiesīgu platību, bet nesamazinot kopējo saistību platību, ja aizstāšana ir notikusi nomas līguma pirmstermiņa izbeigšanas vai zemes atsavināšanas dēļ;

20.2. uzņemties jaunas saistības, pārveidojot esošās saistības vai saistību daļu, šādos gadījumos:

20.2.1. saistības šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2. un 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē pārveido uz saistībām šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē, nodrošinot, ka bioloģiskajā kontroles sistēmā ir iekļautas visas saimniecības vienības;

20.2.2. saistības šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē pārveido uz saistībām šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē, ja vien attiecīgajā vienībā (laukā) jau netiek īstenota šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētā intervence;

20.3. nodot visu saimniecību, lauksaimniecības dzīvniekus vai to daļu, lauksaimniecības zemi vai tās daļu citai personai vienlaikus ar attiecīgajām saistībām, ievērojot šādus nosacījumus:

20.3.1. saistības ir nododamas katrā intervencē atsevišķi;

20.3.2. ja saistību pārņēmējs pirms tam nav uzņemies saistības, turpinās esošais saistību periods;

20.3.3. ja saistību pārņēmējs pirms tam jau ir uzņemies saistības, saistības turpinās līdz saistību pārņēmēja saistību perioda beigām;

20.3.4. šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē saistību pārņēmējs nodrošina nosacīto liellopu vienību daudzumu, kas noteikts šo noteikumu 2.1.4. apakšnodaļā noteiktajā kārtībā.

21. Persona, kas nodod saistības, un saistību pārņēmējs Lauku atbalsta dienestā iesniedz abu pušu parakstītu iesniegumu par saistību pārņemšanu. Ja saistību pārņēmējs attiecīgo intervenci objektā jau ir sācis īstenot pirms saistību pārņemšanas, personai, kas nodod saistības, ir tiesības iesniegt Lauku atbalsta dienestā vienpusēji parakstītu iesniegumu par saistību nodošanu.

22. Persona, kas pārņem saistību objektu, no pārņemšanas brīža ir tiesīga izbeigt pārņemtās saistības. Saistību pārņēmējs saņemto atbalstu neatmaksā, ja ne vēlāk kā mēnesi pēc objekta pārņemšanas par saistību pārtraukšanu rakstveidā informē Lauku atbalsta dienestu.

23. Šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē saistības var pārtraukt, neatmaksājot iepriekš saņemto atbalstu, ja lauksaimniecības dzīvnieki gājuši bojā, ir neārstējami slimi vai likvidējami, pamatojoties uz veterinārārsta atzinumu. Saistības var pārtraukt, neatmaksājot iepriekš saņemto atbalstu šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē, ja kādā no saistību gadiem atbalsta pretendenta medus bites ir izslēgtas no bioloģiskās kontroles sistēmas, jo nav ievērotas Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 30. maija Regulas 2018/848 par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (turpmāk - regula 2018/848), II pielikuma II daļas 1.9.6.5. punkta "c" apakšpunktā minētās prasības. Ja atbalsta saņēmējs ir likvidējis dzīvniekus, kas nav neārstējami, slimi vai likvidējami, pamatojoties uz veterinārārsta atzinumu, tas atmaksā iepriekš saņemto atbalstu.

24. Šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs saistības var pārtraukt pirms saistību perioda beigām, atmaksājot iepriekš saņemto atbalstu par pārtraukto saistību daļu.

25. Saistības var pagarināt pēc sākotnējā saistību perioda beigām katru gadu līdz nākamā plānošanas perioda stratēģiskā plānošanas dokumenta apstiprināšanai, nepārsniedzot intervencei pieejamo finansējuma apmēru. Platība, par kuru tiek pagarinātas saistības, var atšķirties no sākotnējā saistību perioda saistību platības.

26. Ja saistību periodā tiek grozītas regulas 2021/2115 70. panta 3. punktā minētās obligātās prasības, standarti un pienākumi, atbalsta saņēmējs nodrošina to pielāgošanu vai esošās saistības pārtrauc saskaņā ar regulas 2021/2115 70. panta 7. punkta pirmo daļu.

27. Ja saistības pārsniedz esošā stratēģiskā plānošanas dokumenta periodu, saistības, lai tās turpinātu, pielāgo nākamajā periodā piemērojamajam tiesiskajam regulējumam saskaņā ar regulas 2021/2115 70. panta 7. punkta otro daļu.

28. Ja atbalsta pretendents ir spēkā daudzgadu finanšu shēmas 2014.-2020. gadam agrovides un klimata saistības, kuras tas uzņemies saskaņā ar regulas Nr. 1305/2013 28. pantu, viņš ir tiesīgs tās pielāgot šo noteikumu nosacījumiem, piesakoties atbalstam šo noteikumu 2.1.4. vai 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē, vai pārtraukt saistības saskaņā ar regulas Nr. 1305/2013 48. pantu.

2.1.2. Prasības intervences "Zaļās joslas" īstenošanai

29. Šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētās intervences īstenošanas vieta ir visa Latvijas teritorija, un tās mērķteritorija ir:

29.1. īpaši jutīgā teritorija, kas noteikta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma;

29.2. lauksaimniecības izkļiedētā piesārņojuma būtiski ietekmētie ūdens objekti, kas atrodas riska ūdens objektu sateces baseinu teritorijās, saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likumu.

30. Šo noteikumu 6. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

30.1. zaļās joslas pieteiktā platība ir vismaz 0,1 hektārs, ko veido:

30.1.1. vismaz četrus metrus plata un 250 metrus gara josla (turpmāk - laukmale), kas var sastāvēt no īsākām laukmalēm, bet neviena nav īsāka par 10 metriem;

30.1.2. vismaz astoņus metrus plata un 150 metrus gara buferjosla (turpmāk - buferjosla), kas var sastāvēt no īsākām buferjoslām, bet neviena nav īsāka par 10 metriem;

30.2. laukmale ir ierīkota gar aramzemes lauka malu, kas robežojas ar tādu ārpus lauku bloku kartes objektu, kas nav aramzeme (piemēram, ceļu, grāvi, mežu), vai starp bioloģisko un konvencionālo lauku, ja starp tiem robeža ir identificējama dabā;

30.3. buferjosla ir ierīkota aramzemē gar objektiem, kas noteikti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ūdens saimniecisko iecirkņu klasifikatoru;

30.4. zaļās joslas segums ir atšķirīgs no augu seguma piegulošajā aramzemes laukā, un to var aizņemt:

30.4.1. sētu augu maisījums no dažādām tādu augu sugām kā stiebrzāles un nektāraugi, kā arī tādiem eļļas augiem kā kaņepes un saulespuķes;

30.4.2. gan dabīgā veģetācija (augi, kas iesējušies dabiski), kurā, sākot ar saistību ceturto gadu, nav vējauzu un rudzusmilgu, gan sētas puķes (daudzgadīgu, divgadīgu vai viengadīgu zālaugu un lakstaugu sēklu maisījums).

31. Atbalsta pretendents, piesakoties atbalstam, uzņemas šādas saistības:

31.1. ierīkot zaļo joslu ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 25. jūnijam, ja saistību uzņemšanās brīdī zaļā josla aramzemē vēl nav ierīkota, un ik gadu uzturēt zaļo joslu apstiprināto saistību apjomā;

31.2. zaļajā joslā nelietot augu aizsardzības un mēslošanas līdzekļus;

31.3. zaļajā joslā nepieļaut koku un krūmu atvašu (dzinumu), vecāku par vienu gadu, un kūlas veidošanos, ievērojot to, ka:

31.3.1. apaugums laukmalē nopļaujams vai sasmalcināms ne biežāk kā vienu reizi, ja tā tiek apsaimniekota kārtējā sezonā līdz 15. septembrim;

31.3.2. zaļā masa buferjoslā ne biežāk kā vienu reizi nopļaujama un novācama no lauka, ja tā tiek apsaimniekota kārtējā sezonā līdz 15. septembrim. Ja zaļo masu saglabā neskartu līdz nākamās sezonas 15. martam, apaugumu nopļauj pilnā garumā līdz ar zemi un atstāj vai sasmalcina;

31.4. apgūt kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā 16 stundu apjomā atbilstoši šo noteikumu 15. punktam;

31.5. visā saistību periodā nemainīt ierīkotās buferjoslas atrašanās vietu.

32. Atbalstu par vienu un to pašu platību nepiešķir šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētajā intervencē un šo noteikumu 2.1.2. vai 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē.

33. Ja atbalsta pretendents šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētajā intervencē regulas 2021/2115 III pielikumā noteikto 8. LLVS standarta prasību īsteno, kārtējā gadā ierīkojot laukmali vai buferjoslu, šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētajā intervencē ierīkotā laukmale vai buferjosla var pārklāties ar regulas 2021/2115 III pielikumā noteikto 8. LLVS standarta platību, ja:

33.1. laukmaļu kopējais minimālais platums ir vismaz seši metri un maksimālais platums - 24 metri;

33.2. buferjoslu kopējais minimālais platums ir vismaz 10 metru un maksimālais platums - 28 metri.

34. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

34.1. 890 *euro* - par buferjoslu mērķteritorijā (likmes kods - LA U10.1.1.);

34.2. 742 *euro* - par buferjoslu ārpus mērķteritorijas (likmes kods - LA U10.1.2.);

34.3. 750 *euro* - par laukmali mērķteritorijā (likmes kods - LA U10.1.3.);

34.4. 675 *euro* - par laukmali ārpus mērķteritorijas (likmes kods - LA U10.1.4.).

35. Par platību, kas atrodas mērķteritorijā un daļēji ārpus tās, piešķir lielāko atbalsta likmi.

36. Atbalstu šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētajā intervencē var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

37. Ja šo noteikumu 2.1.1. apakšpunktā minētajai intervencei piešķirtais finansējums nav pietiekams, saistības uzņemas šādā prioritārā secībā:

37.1. par buferjoslu un laukmali ūdensobjektu teritorijās, kurās tiek īstenots Eiropas Savienības *LIFE* programmas integrētais projekts "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai";

37.2. par buferjoslu - šo noteikumu 29.1. un 29.2. apakšpunktā minētajā teritorijā;

37.3. par laukmali - šo noteikumu 29.1. un 29.2. apakšpunktā minētajā teritorijā;

37.4. par buferjoslu - šo noteikumu 37.2. apakšpunktā neminētajā teritorijā;

37.5. par laukmali - šo noteikumu 37.3. apakšpunktā neminētajā teritorijā, ja atbalstu saņem šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē;

37.6. par laukmali, kas nav minēta šo noteikumu 37.3. un 37.5. apakšpunktā.

2.1.3. Prasības intervences "Vidi saudzējošā dārzkopība" īstenošanai

38. Šo noteikumu 2.1.2. apakšpunktā minētās intervences īstenošanas vieta ir visa Latvijas teritorija, un tās mērķteritorija ir:

38.1. īpaši jutīgās teritorijas, kas noteiktas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par prasībām ūdens, augšnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma;

38.2. lauksaimniecības izklidētā piesārņojuma būtiski ietekmētie ūdens objekti, kas atrodas riska ūdens objektu sateces baseinu teritorijās, saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likumu;

38.3. kūdrāju, tostarp izstrādātu kūdras purvu, platības, kurās audzē tādus ilggadīgos augļus un ogas kā krūmmellenes (mellenes, zīlenes), lielogu dzērvenes, avenes vai kazenes - no 2025. gada.

39. Šo noteikumu 7. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

39.1. viena lauka platība ir vismaz 0,1 hektārs, un kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz viens hektārs;

39.2. platība ir reģistrēta Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā ar atzīmi, ka ir ievērotas normatīvajos aktos par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasībām un kontroles kārtību noteiktās lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas vispārīgās prasības (turpmāk - vidi saudzējošā dārzkopība);

39.3. platībā audzē kādu no šādiem kultūraugiem:

39.3.1. ābeles, bumbieres, saldus un skābos ķiršus, plūmes, krūmmellenes, lielogu dzērvenes;

39.3.2. pārējos ilggadīgos stādījumus ēdamu augļu un ogu ieguvei, kā arī augļu koku un ogulāju stādus (kokaugu stādaudzētavas lauksaimniecības zemē);

39.3.3. dārzeņus vai kartupeļus.

40. Atbalsta pretendents, piesakoties uz atbalstu, uzņemas šādas saistības:

40.1. ierīkot un ik gadu uzturēt atbalsttiesīgo platību, izmantojot vidi saudzējošās dārzkopības metodes;

40.2. izpildīt integrētās augu aizsardzības vispārīgās prasības saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasībām un kontroles kārtību;

40.3. uzturēt informāciju par katra atbalsttiesīgā lauka vēsturi elektroniskajā Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā;

40.4. apgūt kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā 40 stundu apjomā atbilstoši šo noteikumu 15. punktam.

41. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

41.1. 401 *euro* - par ābeļu, bumbieru, saldo un skābo ķiršu, plūmju, melleņu (krūmmelleņu, zileņu) vai lielo dzērveņu platību mērķteritorijā (likmes kods - LA U10.2.1.);

41.2. 264 *euro* - par šo noteikumu 41.1. apakšpunktā minēto augļu koku, ogulāju un ilggadīgo stādījumu platību, no kuriem iegūst ēdamus augļus, kā arī augļu koku un ogulāju stādu audzēšanai izmantoto platību (kokaugu stādaudzētavas lauksaimniecības zemē) mērķteritorijā (likmes kods - LA U10.2.2.);

41.3. 115 *euro* - par kartupeļu, ziedkāpostu, kāpostu (izņemot lopbarības kāpostus, lopbarības bietes un cukurbietes), gurķu, sīpolu, ķiploku, burkānu, galda biešu vai citu dārzeņu platību mērķteritorijā (likmes kods - LA U10.2.3.);

41.4. 364 *euro* - par ābeļu, bumbieru, saldo un skābo ķiršu, plūmju, melleņu (krūmmelleņu, zileņu) vai lielo dzērveņu platību ārpus mērķteritorijas (likmes kods - LA U10.2.4.);

41.5. 240 *euro* - par šo noteikumu 41.4. apakšpunktā minēto augļu koku, ogulāju un ilggadīgo stādījumu platību, no kuriem iegūst ēdamus augļus, kā arī augļu koku un ogulāju stādu audzēšanai izmantoto platību (kokaugu stādaudzētavas lauksaimniecības zemē) ārpus mērķteritorijas (likmes kods - LA U10.2.5.);

41.6. 105 *euro* - par kartupeļu, ziedkāpostu, kāpostu (izņemot lopbarības kāpostus), gurķu, sīpolu, ķiploku, burkānu, galda biešu vai citu dārzeņu platību ārpus mērķteritorijas (likmes kods - LA U10.2.6.).

42. Par platību, kas atrodas mērķteritorijā un daļēji ārpus tās, piešķir lielāko atbalsta likmi.

43. Atbalstu šo noteikumu 2.1.2. apakšpunktā minētajā intervencē var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

2.1.4. Prasības intervences "Paaugstinātu labturības prasību un emisiju mazinošā lopkopība" īstenošanai

44. Atbalsttiesīgs dzīvnieks šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē ir atbalsta pretendenta turēts piena vai gaļas liellops (pēc tā izmantošanas veida), kas:

44.1. nav iekļauts bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā atbilstoši normatīvajiem aktiem par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzību un kontroli;

44.2. ir reģistrēts un apzīmēts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtību.

45. Atbalsta pretendents īsteno kādu no šādām darbībām, kas nodrošina paaugstinātas labturības prasības un emisiju mazinošu lopkopības praksi:

45.1. uzlabo barošanas un labturības apstākļus piena un gaļas liellopiem, kuri ir vecāki par sešiem mēnešiem un kurus tur novietnē visu gadu vai tikai ziemas periodā, vai gaļas liellopiem, kuri ir vecāki par sešiem mēnešiem un kurus tur visu gadu tikai āra apstākļos;

45.2. uzlabo barošanas un labturības apstākļus, kā arī pagarināti gana piena liellopus, kuri ir vecāki par sešiem mēnešiem un kuri tiek turēti novietnē visu gadu vai tikai ziemas periodā;

45.3. uzlabo labturības apstākļus piena liellopu saimniecībā dzimušiem jauniņiem līdz sešu mēnešu vecumam.

46. Šo noteikumu 45.1. un 45.3. apakšpunktā minētās darbības īstenošanai izmanto visus viena ganāmpulka (saimniecības) dzīvniekus (atsevišķi pa to izmantošanas veidiem), bet šo noteikumu 45.2. apakšpunktā minētajā darbībā - vienā novietnē turētos dzīvniekus, par to izdarot norādi Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā. Ja šo noteikumu 45.1. apakšpunktā minētās darbības īstenošanai atbalstam piesaka gaļas liellopus, tad prasības ir jāievēro attiecībā gan uz tiem gaļas lopiem, ko tur āra apstākļos visu gadu, gan uz tiem, ko tur kūtī visu gadu vai ziemas periodā.

47. Saistību periodā šo noteikumu 46. punktā minētās darbības ik gadu var mainīt, izpildot saistības par saimniecību kopumā.

48. Atbalsta pretendents, piesakoties uz atbalstu šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē, par saimniecību kopumā uzņemas šādas saistības:

48.1. katru gadu atbalstam kopumā pieteikt vismaz astoņas nosacītās liellopu vienības, ko ganību sezonā aprēķina atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu;

48.2. nodrošināt, ka veterinārārsts, kas saimniecībā sniedz veterinārmedicīnisko pakalpojumu, ievada Pārtikas un veterinārā dienesta informācijas sistēmā ziņas par dzīvniekiem kārtējā gadā lietoto antimikrobiālos līdzekļus saturošu zāļu daudzumu;

48.3. uzkrāt Lauksaimniecības datu centra elektroniskajā datu sistēmā informāciju par:

48.3.1. lauksaimniecības dzīvnieku novietnē izmantoto dzīvnieku turēšanas veidu un kūtsmēslu uzglabāšanas veidu atbilstoši normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

48.3.2. slaucamo govju piena pārraudzību atbilstoši normatīvajiem aktiem par slaucamo govju un slaucamo kazu pārraudzības un snieguma pārbaudi;

48.4. apgūt kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā 40 stundu apjomā atbilstoši šo noteikumu 15. punktam.

49. Atbalsta pretendents, piesakoties atbalstam katrā no darbībām, uzņemas šādas saistības:

49.1. attiecībā uz šo noteikumu 45.1. apakšpunktā minēto darbību, ja dzīvniekus tur novietnē visu gadu vai ziemas periodā:

49.1.1. nodrošina ganāmpulka ēdināšanu, ievērojot dzīvnieku fizioloģiskās vajadzības un rupjās lopbarības laboratorisko analīžu kopsakarību, bet piena liellopiem - arī piena pārraudzības rezultātu, un, pamatojoties uz laboratorisko analīžu rezultātiem, kurās rupjajai lopbarībai laboratoriski ir noteikti vismaz sausas, kopproteīna, kokšķiedras un sagremojamības rādītāji, aprēķina barības devas. Slaucamajām govīm barības devas sagremojamība ir vismaz 67 procenti vai tauku procents barības devā pārsniedz 3,5 procentus, bet gaļas liellopiem barības devas sagremojamība ir vismaz 65 procenti vai tauku procents barības devā nepārsniedz septiņus procentus;

49.1.2. ja novietnē ir elektrības padeves traucējumi, nodrošina alternatīvu enerģijas avotu - nepārtrauktu ūdens padevi, ja vien tā nenotiek, izmantojot ūdenstorni;

49.1.3. novietnē dzīvniekiem nodrošina tīras, sausas un pakaisītas gulvietas, ja netiek izmantoti matračī;

49.1.4. novietnē uz katriem 25-100 pieaugušiem dzīvniekiem iekārto atsevišķu (tostarp mobilu) norobežotu vietu vai boksu slimiem vai aprūpējamiem dzīvniekiem, tostarp dzīvniekiem pirms vai pēc dzemdībām;

49.1.5. kūtsmēslus izvāc no novietnes vismaz divas reizes dienā vai dziļo pakaišu novietnē dzīvniekiem nodrošina sausus pakaišus un izmanto biokompostētāju pakaišu kūtsmēsliem;

49.2. attiecībā uz šo noteikumu 45.1. apakšpunktā minēto darbību, ja gaļas liellopus tur āra apstākļos visu gadu:

49.2.1. ziemas periodā nodrošina ganāmpulka ēdināšanu, ievērojot dzīvnieku fizioloģiskās vajadzības, un, pamatojoties uz laboratorisko analīžu rezultātiem, kurās rupjajai lopbarībai laboratoriski ir noteikti vismaz sausas, kopproteīna, kokšķiedras un sagremojamības rādītāji, aprēķina barības devas. Gaļas liellopiem barības devas sagremojamība ir vismaz 65 procenti vai tauku procents barības devā nepārsniedz septiņus procentus;

49.2.2. dzīvnieku aizsardzībai no nelabvēlīgiem laikapstākļiem ierīko nojumi ar sienām. Nojume ir tik liela, lai tajā vienlaikus pietiek vietas visiem dzīvniekiem arī tad, kad tie ir apgūlušies;

49.2.3. dzīvniekiem nodrošina dzeramo ūdeni, tos dzirdinot no dzirdnes;

49.2.4. dzīvniekiem nodrošina sausus pakaišus un izmanto biokompostētāju pakaišu kūtsmēsliem;

49.3. attiecībā uz šo noteikumu 45.2. apakšpunktā minēto darbību:

49.3.1. nodrošina šo noteikumu 49.1.1., 49.1.2., 49.1.3., 49.1.4. un 49.1.5. apakšpunktā minētās prasības;

49.3.2. ganīšanas sezonā dzīvniekiem piemēro pagarinātu ganīšanas sezonu vismaz 160 dienas un, aizpildot ģeotelpisko iesniegumu, Lauku atbalsta dienesta elektroniskās pieteikšanās sistēmā iesniedz plānoto ganību apsaimniekošanas kalendāru, kurā atzīmē novietnes numuru un ganīšanas datumu;

49.4. attiecībā uz šo noteikumu 45.3. apakšpunktā minēto darbību:

49.4.1. blīvi izklāj dzīvnieku gulvietas ar tīriem un sausiem pakaišiem, ievērojot pakaišu veidu un to mitruma uzsūkšanas spēju;

49.4.2. dzīvnieku ēdināšanai ar pienu vai piena aizvietotāju izmanto speciāli šim mērķim paredzētu knupīti vismaz pirmās astoņas dzīves nedēļas;

49.4.3. nodrošina dzīvniekiem, kas ir vecāki par vienu nedēļu, pastāvīgi pieejamu barības maisījumu, kas paredzēts teļu ēdināšanai kā papildbarība.

50. Īstenojot šo noteikumu 45.1. un 45.2. apakšpunktā minēto darbību, atbalsta pretendents līdz kārtējā gada 31. decembrim Lauku atbalsta dienestā iesniedz viena lopbarības veida analīzes un tādu attiecīgā ganāmpulka barības devu plānu, kas paredzēts slaucamām govīm vai gaļas liellopiem. Mainoties barības bāzei, atbalsta pretendents kārtējā gadā sagatavo jaunu barības devu plānu, pirms tam nosakot barības vielu analīzes arī tad, ja barības komponenti nemainās, bet tiek atvērta jauna skābsiena vai skābbarības bedre. Pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma atbalsta pretendents 10 darbdienu laikā elektroniski iesniedz visus iepriekš sagatavotos barības devu plānus un analīzes.

51. Atbalsta pretendents Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā līdz kārtējā gada 31. decembrim iesniedz šo noteikumu 49.1.2., 49.1.3., 49.1.4., 49.1.5., 49.2.2., 49.2.3., 49.2.4., 49.4.1., 49.4.2. un 49.4.3. apakšpunktā minēto prasību izpildes fotodokumentāciju, ja šāda prasība ir attiecināma.

52. Atbalsta apmērs par vienu nosacīto liellopu vienību ir:

52.1. 52 *euro* - par piena liellopu ēdināšanu un turēšanu (likmes kods - LA U10.3.1.);

52.2. 43 *euro* - par gaļas liellopu ēdināšanu un turēšanu (likmes kods - LA U10.3.2.);

52.3. 90 *euro* - par piena liellopu pagarināto ganīšanu, ēdināšanu un turēšanu (likmes kods - LA U10.3.3.);

52.4. 28 *euro* - par jaunlopu turēšanu (likmes kods - LA U10.3.4.).

53. Šo noteikumu 52.1. un 52.3. apakšpunktā minētais atbalsts par dzīvnieku netiek kumulēts. Ja atbalsta pretendents ir pieteicies gan uz šo noteikumu 45.1. apakšpunktā, gan 45.2. apakšpunktā minēto darbību, vienu un to pašu dzīvnieku iekļauj tajā nosacīto liellopu vienību aprēķināšanas grupā, par kuru tiek piešķirts šo noteikumu 52.3. apakšpunktā minētais atbalsts.

2.1.5. Prasības intervences "Biškopības vienību apsaimniekošana apputeksnēšanas vajadzībām" īstenošanai

54. Šo noteikumu 7. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

54.1. kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz:

54.1.1. 10 hektāru, ja bites ir iekļautas bioloģiskajā saimniekošanas sistēmā;

54.1.2. 15 hektāru, ja bites nav iekļautas bioloģiskajā saimniekošanas sistēmā;

54.2. lauks ir iekļauts Lauku atbalsta dienesta lauku bloka identifikācijas sistēmā, un tā maksimālais attālums no pastāvīgās novietnes vai pagaidu atrašanās vietas ir trīs kilometri.

55. Atbalsta pretendents, piesakoties atbalstam, uzņemas saistības:

55.1. no kārtējā gada 15. maija līdz 15. septembrim (turpmāk - ganību sezona) nodrošināt apputeksnēšanas pakalpojumu - divus bišu stropus uz atbalsttiesīgās platības hektāru;

55.2. nodrošināt, ka bišu stropu skaits, kas reģistrēts saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību, ir vismaz:

55.2.1. 20 - bioloģiskās saimniekošanas sistēmā;

55.2.2. 30 - konvencionālās saimniekošanas sistēmā;

55.3. norādīt informāciju Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā par bišu stropu pagaidu pārvietošanas īstenošanu ganību sezonā un ievērot, ka:

55.3.1. minimālais pagaidu pārvietoto stropu skaits ir divi;

55.3.2. minimālais bišu stropu pagaidu pārvietošanas attālums no pastāvīgas novietnes ir trīs kilometri;

55.3.3. Lauksaimniecības datu centra datubāzē iesniedzami aktuālie dati par bišu stropu pagaidu pārvietošanu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

55.4. apgūt kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā 40 stundu apjomā atbilstoši šo noteikumu 15. punktam.

56. Atbalsta saņēmējs papildus šo noteikumu 54. punktā minētajām prasībām visu saistību periodu nodrošina, ka:

56.1. stropi ir marķēti atbilstoši Lauksaimniecības datu centra piešķirtajam ganāmpulka numuram saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

56.2. Lauksaimniecības datu centra datubāzē iesniegtie dati par bišu stropu skaitu pēc stāvokļa attiecīgā gada 1. maijā un 1. novembrī ir aktualizēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

56.3. bioloģiskajā kontroles sistēmā iekļauta saimniecība ievēro normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzību un kontroli noteiktos bišu saimju turēšanas apstākļus un ir saņemts atbilstošs sertifikāts biškopības jomā par bioloģiskā vai pārejas perioda produktu. Ja šis sertifikāts kādā no saistību gadiem netiek iegūts vai tiek zaudēts, atbalsta saņēmējs izdara vienu no šādām izvēlēm:

56.3.1. saistības pārtrauc, neatmaksājot iepriekš saņemto atbalstu;

56.3.2. saistības turpina un kārtējā saistību gadā saņem šo noteikumu 57.2. apakšpunktā minēto atbalstu, nākamajā gadā nodrošinot šo noteikumu 54.1.2. un 55.2.2. apakšpunktā minēto prasību izpildi.

57. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

57.1. 60 *euro* - atbalsta pretendenta, kam ir izsniegts šo noteikumu 56.3. apakšpunktā minētais sertifikāts (likmes kods - LA U10.4.2.);

57.2. 30 *euro* - pārējiem atbalsta pretendentiem (likmes kods - LA U10.4.1.).

58. Atbalstu šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.1., 2.1.2., 2.1.5. un 2.1.6. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

2.1.6. Prasības intervences "Zālāju biotopu apsaimniekošana" īstenošanai

59. Šo noteikumu 7. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

59.1. viena lauka platība ir vismaz 0,1 hektārs, un kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz 0,3 hektāri, un tā:

59.1.1. saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu ir noteikta kā ekoloģiski jutīga ilggadīgo zālāju platība atbilstoši regulas 2021/2115 III pielikumā noteiktajam 9. LLVS standartam, to aizliegts pārveidot, un tā atrodas *Natura 2000* teritorijā vai ārpus tās;

59.1.2. pēc stāvokļa iepriekšējā gada 31. decembrī ir kartogrāfiski identificēta Lauku atbalsta dienesta lauku bloku identifikācijas sistēmas lauku bloku kartē, izmantojot Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas datu pārvaldības sistēmas datus;

59.2. Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotops un putnu dzīvotne zālajos ietilpst kādā no šādām klasēm (2. pielikums):

59.2.1. 1. klase - zālāji auglīgās augsnēs;

59.2.2. 2. klase - zālāji mēreni auglīgās augsnēs;

59.2.3. 3. klase - zālāji nabadzīgās augsnēs;

59.2.4. 4. klase - ārpus lauksaimniecības platības esošie zālāju biotopi (tostarp biotopi, kas tiek atjaunoti, un agromežsaimniecības platības, kas nevar pastāvēt bez lauksaimnieciskās darbības īstenošanas);

59.2.5. 5. klase - putnu dzīvotnes zālajos;

59.2.6. 6. klase - ķikuta dzīvotnes zālajos.

60. Atbalsta pretendents, piesakoties uz atbalstu, uzņemas šādas saistības par apstiprināto saistību platību:

60.1. nodarboties ar lauksaimniecisko darbību, īstenojot kādu no šādiem pasākumiem:

60.1.1. ekstensīvi noganīt platību;

60.1.2. vienu reizi sezonā nopļaut platību, savākt nopļauto sienu un aizvest:

60.1.2.1. līdz kārtējā gada 15. septembrim - šo noteikumu 59.2.1., 59.2.2., 59.2.3. un 59.2.4. apakšpunktā minētajos zālāju biotopos;

60.1.2.2. no 1. jūlija līdz 15. septembrim - šo noteikumu 59.2.5. un 59.2.6. apakšpunktā minētajos zālāju biotopos;

60.2. informāciju par katra atbalsttiesīgā lauka vēsturi uzturēt elektroniskajā Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā, kurā atbalsta pretendents:

60.2.1. izdara aktuālos ierakstus par katrā laukā īstenotajām darbībām, tostarp par pļaušanu un ganīšanu;

60.2.2. fiksē atkāpes no šajos noteikumos noteiktajām zālāju biotopu apsaimniekošanas prasībām saistībā ar noteikto dzīvnieku blīvumu noganīšanai, pļavu mēslošanas nosacījumiem, divreizējo pļauju sezonā, zālāja atpūtināšanu vienu reizi saistību periodā, to nepļaujot un neganot, ciņu frēzēšanu un to saglabāšanas intensitāti, kā arī citām zālāju biotopu kvalitāti uzlabojošām darbībām, ko īsteno saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes lēmumu. Dabas aizsardzības pārvalde informē Lauku atbalsta dienestu par pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar zālāju biotopu kvalitātes uzlabošanu;

60.3. uzlabot augu sugu sastāvu ar dabiska zālāja sēklām vai ar dabiska zālāja sēklu saturošu materiālu, kas iegūts Latvijā. Nav atļauta komerciālo šķirņu stiebrzāļu un tauriņziežu piesēja;

60.4. uzlabot zālāju kopšanas apstākļus, tos noecējot ar ganību ecēšām, izcirst krūmus zālāja malās vai ieplakās, frēzēt ciņus, izlīdzināt kurmju un mežacūku rakumus un uzecēt vai citādi uzirdināt augsnes virskārtu, lai aerētu augsni vai piesētu dabisku zālāju sēklas, kā arī atjaunot zālāju, kad saskaņā ar Aizsargjoslu likumu ekspluatācijas aizsargjoslā ir īstenoti tās izveidošanas mērķim atbilstoši pasākumi;

60.5. papildus nemēsot ganības, kā arī papildus nemēsot pļavas ar digestātu, šķirdmēsliem vai vircu, bet, mēslojot ar pakaišu kūtsmēsliem, ievērot šo noteikumu 60.2.2. apakšpunktā minētos nosacījumus;

60.6. apgūt kvalifikācijas celšanas kursus lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā 16 stundu apjomā atbilstoši šo noteikumu 15. punktam.

61. Lai izpildītu šo noteikumu 60.1.1. apakšpunktā minēto prasību par ekstensīvo ganīšanu, atbalsta saņēmējs ganīšanai izmanto zālēdājus dzīvniekus un nodrošina optimālu ganīšanas režīmu, dzīvnieku blīvumam nepārsniedzot 0,9 nosacītās liellopu vienības uz vienu hektāru vidēji ganību sezonā. Nepietiekami noganītā platība tiek nopļauta. Dzīvnieku blīvumu aprēķina atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu. Pēc šo noteikumu 60.1.2. apakšpunktā minētās darbības izpildes atālu var noganīt.

62. Lai veicinātu bioloģisko daudzveidību, šo noteikumu 59. punktā minētajā platībā pieļaujams saglabāt līdz 0,1 hektāru lielu nenopļautu vai nenoganītu zālāju laukumu uz vienu šīs intervences atbalsta saņemšanai atbilstošu ilggadīgo zālāju hektāru, kurā nav kūlas slāņa un koku un krūmu atvašu. Šādu atsevišķu nenopļautu vai nenoganītu laukumu platība nepieklājas pie lauka malas, un šādu laukumu kopējā platība nepārsniedz vienu hektāru.

63. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

63.1. par Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopu:

63.1.1. 96 *euro* - par 1. klases ražības zālāju (likmes kods - LA U10.5.1.);

63.1.2. 166 *euro* - par 2. klases ražības zālāju (likmes kods - LA U10.5.2.);

63.1.3. 214 *euro* - par 3. klases ražības zālāju (likmes kods - LA U10.5.3.);

63.1.4. 338 *euro* - par 4. klases ražības zālāju (likmes kods - LA U10.5.4.);

63.2. par putnu dzīvotni zālājā:

63.2.1. 96 *euro* - par 5. klases putnu dzīvotni (likmes kods - LA U10.5.5.);

63.2.2. 115 *euro* - par 6. klases ķikuta dzīvotni (likmes kods - LA U10.5.6.).

64. Ja šo noteikumu 59.2.5. vai 59.2.6. apakšpunktā minētā platība daļēji vai pilnībā pārklājas ar šo noteikumu 59.2.1., 59.2.2., 59.2.3. un 59.2.4. apakšpunktā minēto platību, atbalsta saņēmējs izpilda šo noteikumu 60.1.2.2. apakšpunktā noteiktās putnu dzīvotņu apsaimniekošanas prasības. Atbalstu saņem par katru šo noteikumu 63. punktā noteikto zālāja klasi atsevišķi. Ja šo noteikumu 59.2.5. apakšpunktā minētā platība pārklājas ar šo noteikumu 59.2.6. apakšpunktā minēto platību, par abu platību savstarpējā pārklājuma aizņemto platību izmaksā lielāko atbalstu.

65. Atbalstu par šo noteikumu 59.2. apakšpunktā minēto platību var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.4. un 2.1.6. apakšpunktā minētās intervences atbalstu, un atbalstu par šo noteikumu 59.2.4. apakšpunktā minēto platību var kumulēt ar šo noteikumu 2.2. vai 2.3. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

2.1.7. Prasības intervences "Bioloģiskā lauksaimniecība" īstenošanai

66. Šo noteikumu 6. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

66.1. viena lauka platība ir vismaz 0,1 hektārs, un kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz viens hektārs;

66.2. atbalstam pieteiktā platība ir iekļauta Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā saskaņā ar regulas 2018/848 34. panta 1. punktu, un tā ietilpst saimniecībā, kura visa kopumā vai kuras skaidri un faktiski nošķirta daļa tiek pārvaldīta ar bioloģiskajai ražošanai piemērojamām metodēm saskaņā ar regulas 2018/848 9. panta 2. un 7. punktu.

67. Atbalsta pretendents, piesakoties atbalstam, uzņemas šādas saistības:

67.1. ievērot normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību noteiktās prasības attiecībā uz kopējo apstiprināto saistību platību;

67.2. uzturēt informāciju par katra atbalsttiesīgā lauka vēsturi elektroniskajā Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā;

67.3. augkopības atbalsta saņemšanai par ilggadīgo zālāju un aramzemē sēto zālāju platību ganību sezonā ganāmpulkā nodrošināt bioloģiski sertificētu dzīvnieku vidējo dzīvnieku blīvumu vismaz 0,4 nosacītās liellopu vienības vai - ja lauksaimnieks saņem ienākumu papildatbalstu gados jauniem lauksaimniekiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu vai dzīvnieku blīvums tiek nodrošināts ar briežu sugas dzīvniekiem - 0,3 nosacītās liellopu vienības uz vienu hektāru. Dzīvnieku blīvumu aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu. Prasību par dzīvnieku vidējo blīvumu neattiecinā uz Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopiem, tostarp putnu dzīvotnēm zālājos, ja atbalsta pretendents ir pieteicies atbalstam šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē, un ilggadīgiem zālājiem, ko izmanto savvaļas ārstniecības augu ievākšanai (līdz 20 hektāriem). Dzīvnieki ir reģistrēti un apzīmēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

67.4. lopkopības atbalsta saņemšanai par ilggadīgo zālāju un aramzemē sēto zālāju platību ganību sezonā ganāmpulkā nodrošināt bioloģiski sertificētu slaucamo piena liellopu (pēc to izmantošanas veida) vai citu dzīvnieku (izņemot bites, zirgu un briežu dzimtas dzīvniekus) vidējo blīvumu vismaz 1,0 nosacītā liellopu vienība uz vienu hektāru. Dzīvnieku blīvumu aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu. Dzīvnieki ir reģistrēti un apzīmēti saskaņā ar normatīvajiem aktiem par lauksaimniecības un akvakultūras dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas un lauksaimniecības dzīvnieku apzīmēšanas kārtību;

67.5. atbilstoši šo noteikumu 15. punktam apgūt kvalifikācijas celšanas kursu lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā:

67.5.1. 40 stundu apjomā, ja atbalsta pretendents ir uzņēmies bioloģiskās lauksaimniecības saistības daudzgadu finanšu shēmā 2014.-2020. gadam saskaņā ar regulas Nr. 1305/2013 29. pantu;

67.5.2. 40 stundu apjomā, ja atbalsta pretendents pirms šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētās intervences saistību uzņemšanās daudzgadu finanšu shēmā 2014.-2020. gadam ir apmeklējis vismaz 160 stundu ilgu apmācības kursu par bioloģiskās lauksaimniecības praksi un metodēm;

67.5.3. 160 stundu apjomā - šo noteikumu 67.5.1. un 67.5.2. apakšpunktā neminētajos gadījumos.

68. Atbalstu par kaņepju platību piešķir, ja ir ievērotas normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktās papildu prasības maksājuma piešķiršanai par kaņepju platību.

69. Par aramzemē sētām nektāraugu platībām var saņemt atbalstu, ja tīrsējā vai maisījumos audzē amoliņu, esparseti, facēliju, ežziedi, biškrēsliņus, pūķgalvi, daglīti, dedestiņu, kaķumētru vai melisu.

70. Atbalstu par aramzemē sētu garšaugu un ārstniecības augu platību var saņemt, ja audzē kumelītes, kliņģerītes, cigoriņu, piparmētru, pupumētru, vēmeles, lofantu, naktssveces, deviņvīru spēku, ābolmētras, citronmelisu, topinambūrus, tauksaknes, ehināciju, ārstniecības lupstāju, dižzirdzeni, raspodiņu, sirds māteri, ārstniecības gurķeni, fenheli, baziliku, timiānu, estragonu, sierāboliņu, anīsu, majorānu, raudeni, salviju vai izopu.

71. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

71.1. 97 *euro* - par labības, eļļas augu, lopbarības sakņaugu un nektāraugu (tostarp sinepju, mārdadžu, ķimeņu, sējas koriandru), tīrsējas stiebrzāļu (sēklas ieguvei) aizņemtu platību, kā arī par tādu platību, kurā tiek audzēti dažādi kultūraugi nelielā aramzemes platībā vai vairāki kultūraugi audzēti vienlaidu laukā, ja katrs no kultūraugiem attiecīgajā laukā aizņem mazāk par 0,1 hektāru (likmes kods - LA U11.1.);

71.2. 46 *euro* - par tauriņziežu (tostarp pākšaugu un vairāk nekā 50 procentu apjomā tauriņziežu aizņemtu zālāju, kā arī citu kultūraugu platību ar tauriņziežu pasēju vairāk nekā 50 procentu apjomā) platību un papuvi, tostarp platību, kurā iesēti zaļmēslojuma augi augsnes ielabošanai (likmes kods - LA U11.2.);

71.3. 518 *euro* - par dārzeni (tostarp garšaugu un ārstniecības augu), kartupeļu, augļu un ogu dārzu platību (likmes kods - LA U11.3.);

71.4. 43 euro - par zālāju platību, par kuru izpildīta šo noteikumu 67.3. apakšpunktā minētā prasība (likmes kods - LA U1.4.);

71.5. 95 euro - par zālāju platību, kuru izmanto piena lopkopībā un par kuru izpildīta šo noteikumu 67.4. apakšpunktā minētā prasība (likmes kods - LA U11.5.);

71.6. 50 euro - par zālāju platību, kuru izmanto šo noteikumu 71.5. apakšpunktā neminētā lopkopības jomā un par kuru izpildīta šo noteikumu 67.4. apakšpunktā minētā prasība (likmes kods - LA U11.6.).

72. Ja atbalsta pretendents šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē regulas 2021/2115 III pielikumā noteikto 8. LLVS standarta prasību īsteno, kārtējā gadā ierīkojot papuvi, tad:

72.1. šo noteikumu 71.2. apakšpunktā minēto atbalstu nepiešķir par tādas papuves platību, par kuru ir izpildītas regulas 2021/2115 III pielikumā noteiktās 8. LLVS standarta prasības;

72.2. šo noteikumu 71.2. apakšpunktā minēto atbalstu piešķir par to platības daļu, kas nepārsniedz 25 procentus no kopējās aramzemes platības, atskaitot to platības daļu, kas nodrošina regulas 2021/2115 III pielikumā noteiktā 8. LLVS standarta prasību izpildi, ja papuves platība aizņem vairāk nekā 25 procentus no kopējās saimniecības aramzemes platības.

73. Šo noteikumu 71.4. apakšpunktā minēto atbalstu var kumulēt ar šo noteikumu 71.5. un 71.6. apakšpunktā minēto atbalstu.

74. Atbalstu šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē var kumulēt ar atbalstu šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē.

75. Ja šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētās intervences ilggadīgā zālāja platība vienlaikus atbilst šo noteikumu 59.1.1. apakšpunktā minētajiem kritērijiem, atbalsta pretendents attiecībā uz šo platību ievēro šo noteikumu 60.1., 60.2., 60.3., 60.4. un 60.5. apakšpunktā minētās prasības arī tad, ja šī platība netiek pieteikta šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētās intervences atbalstam.

76. Atbalstu šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē par šo noteikumu 71.4. apakšpunktā minēto ilggadīgo zālāju platību, kas vienlaikus ir arī šo noteikumu 59.2. apakšpunktā minētā platība, var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

2.2. Prasības intervences "Natura 2000 maksājums mežiem" īstenošanai

77. Atbalsta pretendents ir meža zemes (izņemot pašvaldībai vai valstij piederošas vai piekritīgas meža zemes platības) īpašnieks vai lietotājs, to kooperatīvs vai apvienība.

78. Šo noteikumu 8. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

78.1. viena lauka un kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz 0,1 hektārs;

78.2. lauki ir kartogrāfiski identificējami un iekļauti Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā, un tajos atbilstoši normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu vai sugu un biotopu aizsardzību pēc stāvokļa kārtējā gada 1. martā ir spēkā kāds no šādiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem:

78.2.1. aizliegta mežsaimnieciskā darbība;

78.2.2. aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte;

78.2.3. aizliegta galvenā cirte;

78.2.4. aizliegta kailcirte.

79. Meža zemes atbalsttiesīgo platību nosaka, pamatojoties uz Meža valsts reģistra un Lauku atbalsta dienesta lauku reģistra datiem un ievērojot Dabas datu pārvaldības sistēmā reģistrēto informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Ja konstatē atšķirību starp deklarēto platību un attiecīgo reģistru datiem, atbalstu piešķir par mazāko platību. Ja meža zemes platībā pārkāpjas vairāki saimnieciskās darbības ierobežojumi, ņem vērā stingrāko ierobežojumu.

80. Ja atbalstam pieteiktā šo noteikumu 8. punktā minētā platība pieder vairākām personām, tās, savstarpēji vienojoties, pilnvaro vienu personu iesniegt ģeotelpisko iesniegumu Lauku atbalsta dienestā.

81. Atbalsta pretendents atbilst šādiem kritērijiem:

81.1. par atbalsttiesīgo platību kārtējā gadā nav saņemta kompensācija ikgadēja atbalsta maksājuma veidā no

valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka saimnieciskās darbības ierobežojumus, par kuriem pienākas kompensācija valsts un pašvaldību izveidotajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos;

81.2. par atbalsttiesīgo platību nav saņemta vienreizējā atlīdzība saskaņā ar likumu "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos", ja vien tā nav kompensācija par kopšanas cirtes aizliegumu;

81.3. ja tas ir saimnieciskās darbības veicējs, tad saskaņā ar Komisijas 2022. gada 14. decembra Regulas (ES) 2022/2472, ar kuru, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu, dažu kategoriju atbalstu lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2022. gada 21. decembris, Nr. L 327) (turpmāk - regula 2022/2472), 2. panta 59. punktu tas brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētās intervences atbalsta piešķiršanu, neatbilst nevienai no grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmēm, kas noteiktas normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas, administrēšanas un uzraudzības vispārējo kārtību lauku un zivsaimniecības attīstībai;

81.4. ievērojot regulas 2022/2472 45. pantu, kā arī 6. panta 2. punktu, ir pieteicis tādu meža zemes platību, kura ir inventarizēta atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža inventarizāciju un kuras inventarizācijas dati ir iekļauti Meža valsts reģistrā:

81.4.1. ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 1. martam;

81.4.2. pēc kārtējā gada 1. marta, bet ne vēlāk kā līdz normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktā ģeotelpiskā iesnieguma iesniegšanas termiņa beigām, ja šo noteikumu 2.2. vai 2.3. apakšpunktā minētais atbalsts par šo platību bija pieteikts arī iepriekšējā gadā un inventarizācijas dati bija iekļauti Meža valsts reģistrā šo noteikumu 81.4.1. apakšpunktā noteiktajā termiņā.

82. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

82.1. 196 *euro* - par mežsaimnieciskās darbības, galvenās cirtes un kopšanas cirtes aizliegumu (likmes kods - LA U12.1.);

82.2. 145 *euro* - par galvenās cirtes aizliegumu (likmes kods - LA U12.2.);

82.3. 52 *euro* - par kailcirtes aizliegumu (likmes kods - LA U12.3.).

83. Atbalstu par šo noteikumu 78. punktā minēto platību var kumulēt ar šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētās intervences atbalstu.

84. Šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto intervences atbalstu var kumulēt ar citā atbalsta programmā piešķirto finansējumu, ievērojot regulas 2022/2472 8. panta 3., 5. un 7. punktā noteiktās prasības.

2.3. Īpašie nosacījumi aktivitātei "Kompensācijas maksājums par Natura 2000 meža teritorijām", ko īsteno atbilstoši daudzgadu finanšu shēmai 2014.-2020. gadam

85. Atbalsta pretendents ir meža zemes (izņemot pašvaldībai vai valstij piederošas vai piekritīgas meža zemes platības) īpašnieks vai lietotājs, vai to kooperatīvs vai apvienība.

86. Šo noteikumu 8. punktā minētā platība atbilst šādiem atbilstības kritērijiem:

86.1. viena lauka platība ir vismaz 0,1 hektārs, un kopējā atbalstam pieteiktā platība ir vismaz viens hektārs;

86.2. lauki ir kartogrāfiski identificējami un iekļauti Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā, un tajos saskaņā ar normatīvajiem aktiem par īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu vai sugu un biotopu aizsardzību pēc stāvokļa kārtējā gada 1. martā ir spēkā kāds no šādiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem:

86.2.1. aizliegta mežsaimnieciskā darbība;

86.2.2. aizliegta galvenā cirte un kopšanas cirte;

86.2.3. aizliegta galvenā cirte;

86.2.4. aizliegta kailcirte.

87. Meža zemes atbalsttiesīgo platību nosaka, pamatojoties uz Meža valsts reģistra un Lauku atbalsta dienesta lauku reģistra datiem un ievērojot Dabas datu pārvaldības sistēmā reģistrēto informāciju par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un mikroliegumiem. Ja konstatē atšķirību starp deklarēto platību un attiecīgo reģistru datiem, atbalstu piešķir par mazāko platību. Meža zemes platībā, kurā ir vairāki saimnieciskās darbības ierobežojumi, tiem

pārklājoties, ņem vērā stingrāko ierobežojumu.

88. Ja atbalstam pieteiktā šo noteikumu 8. punktā minētā platība pieder vairākām personām, tās, savstarpēji vienojoties, pilnvaro vienu personu iesniegt ģeotelpisko iesniegumu Lauku atbalsta dienestā.

89. Atbalsta pretendents atbilst šādiem kritērijiem:

89.1. par attiecīgo platību kārtējā gadā nav saņemta kompensācija ikgadēja atbalsta maksājuma veidā no valsts budžeta līdzekļiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas nosaka saimnieciskās darbības ierobežojumus, par kuriem pienākas kompensācija valsts un pašvaldību izveidotajās īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, kompensācijas izmaksas nosacījumus, kārtību un apmēru;

89.2. par attiecīgo platību nav saņemta vienreizējā atlīdzība saskaņā ar likumu "Par zemes īpašnieku tiesībām uz kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos", ja vien tā nav kompensācija par kopšanas cirtes aizliegumu;

89.3. ja tas ir saimnieciskās darbības veicējs, tad saskaņā ar Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (ES) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193) (turpmāk - regula Nr. 702/2014), 2. panta 14. punktu tas brīdī, kad tiek pieņemts lēmums par šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētās intervences atbalsta piešķiršanu, neatbilst nevienai no grūtībās nonākušā uzņēmuma pazīmēm, kas noteiktas normatīvajos aktos par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā;

89.4. ievērojot regulas Nr. 702/2014 36. pantu, kā arī 6. panta 2. punktu, ir pieteicis tādu meža zemes platību, kura ir inventarizēta atbilstoši normatīvajiem aktiem par meža inventarizāciju un kuras inventarizācijas dati ir iekļauti Meža valsts reģistrā:

89.4.1. ne vēlāk kā līdz kārtējā gada 1. martam;

89.4.2. pēc kārtējā gada 1. marta, bet ne vēlāk kā līdz normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktā ģeotelpiskā iesnieguma iesniegšanas termiņa beigām, ja šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētais atbalsts par šo platību bija pieteikts arī iepriekšējā gadā un inventarizācijas dati bija iekļauti Meža valsts reģistrā šo noteikumu 89.4.1. apakšpunktā tā noteiktajā termiņā.

90. Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru ir:

90.1. 196 *euro* - par mežsaimnieciskās darbības, galvenās cirtes un kopšanas cirtes aizliegumu (likmes kods - M12.1.);

90.2. 145 *euro* - par galvenās cirtes aizliegumu (likmes kods - M12.2.);

90.3. 52 *euro* - par kailcirtes aizliegumu (likmes kods - M12.3.).

91. Atbalstu par šo noteikumu 86. punktā minēto platību var kumulēt ar atbalstu šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētajā intervencē.

92. Šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto darbības atbalstu var kumulēt ar citā atbalsta programmā piešķirto finansējumu, ievērojot regulas Nr. 702/2014 8. panta 3., 5. un 6. punktā noteiktās prasības.

3. Atbalsta pieprasīšanas un piešķiršanas kārtība

93. Lauku atbalsta dienests atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu šo noteikumu 2. punktā minētās intervences administrē, izmantojot regulas 2021/2116 IV sadaļā minēto integrētās administrācijas un kontroles sistēmu. Sankcijas, kas piemērojamas, ja konstatēta šo noteikumu 2. punktā minētajām intervencēm noteikto prasību neievērošana, ir noteiktas šo noteikumu 3. pielikumā atbilstoši regulas 2021/2116 57. panta 1. punktam.

94. Lai saņemtu atbalstu šo noteikumu 2. punktā minētajās intervencēs, atbalsta pretendents, ievērojot Komisijas 2022. gada 31. maija Īstenošanas regulas (ES) 2022/1173, ar ko nosaka noteikumus par to, kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 piemēro attiecībā uz kopējā lauksaimniecības politikā integrēto administrācijas un kontroles sistēmu (turpmāk - regula 2022/1173), 3. pantu, Lauku atbalsta dienesta elektroniskajā pieteikšanās sistēmā iesniedz vienu ģeotelpisko iesniegumu un šajos noteikumos noteiktos papildu dokumentus ne vēlāk kā līdz normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu noteiktā ģeotelpiskā iesnieguma iesniegšanas termiņa beigām. Atbilstoši regulas 2022/1173 3. panta 4. punktam, ja atbalstam pieteikto platību apsaimnieko vairākas personas, tās, savstarpēji vienojoties, pilnvaro vienu personu iesniegt ģeotelpisko iesniegumu Lauku atbalsta dienestā.

95. Ja Lauku atbalsta dienests pieprasa papildu informāciju, atbalsta pretendents 10 darbdienu laikā pēc pieprasījuma saņemšanas rakstiski iesniedz attiecīgo informāciju un, ja nepieciešams, pievieno papildu dokumentus. Ja Lauku atbalsta dienests pieprasīto informāciju nesaņem, atbalstu nepiešķir vai to samazina par to maksājuma vienību, par kuru nav saņemta pieprasītā informācija.

96. Atbilstoši regulas 2021/2116 62. pantam, ja atbalsta saņēmējs ir mākslīgi radījis priekšrocību iegūšanai vajadzīgos apstākļus, atbalstu nepiešķir vai pilnībā atprasa.

97. Pamatojoties uz rezultātiem, kas iegūti administratīvajās pārbaudēs un saimniecībā notikušajās pārbaudēs, Lauku atbalsta dienests pieņem lēmumu par atbalsta piešķiršanu vai atteikumu piešķirt atbalstu. Lauku atbalsta dienests ik gadu izvērtē vismaz 10 procentu no šo noteikumu 51. punktā minētajiem dokumentiem.

98. Lauku atbalsta dienests, ik gadu vērtējot saistību uzņemšanos un apstiprināšanu šo noteikumu 2. punktā minētajās intervencēs, ņem vērā katrai intervencei kopējo piešķirto un iepriekšējos gados apstiprinātajām saistībām rezervēto finansējumu.

99. Lauku atbalsta dienests atbalstu izmaksā vienā vai divos maksājumos laikposmā no kārtējā gada 1. decembra līdz nākamā gada 30. jūnijam saskaņā ar regulas 2021/2116 44. panta 1. punktu un 2. punkta pirmo daļu. Šo noteikumu 2.1. apakšpunktā minētajās intervencēs pirmo atbalsta maksājuma daļu izmaksā avansā, nepārsniedzot 75 procentus no kārtējā gadā izmaksājamās atbalsta summas, ja ir pabeigtas iesniegumu administratīvās pārbaudes un pārbaudes saimniecībā saskaņā ar regulas 2021/2116 44. panta 2. punkta "b" apakšpunktu un saņemts Zemkopības ministrijas saskaņojums.

100. Šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minētajā intervencē atbalstu nepiešķir atbalsta pretendenta, uz kuru attiecas regulas 2022/2472 1. panta 4. punkta "a" apakšpunktā noteiktais Eiropas Komisijas atgūšanas rīkojums.

101. Šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minētajā darbībā atbalstu nepiešķir atbalsta pretendenta, uz kuru attiecas regulas Nr. 702/2014 1. panta 5. punktā noteiktais Eiropas Komisijas atgūšanas rīkojums.

102. Lauku atbalsta dienests piešķir un anulē elektroniskās sistēmas lietošanas tiesības atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā publicē informāciju par sniegto komercdarbības atbalstu un piešķir un anulē elektroniskās sistēmas lietošanas tiesības:

102.1. par šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto intervenci, ievērojot regulas 2022/2472 9. panta 1. punkta "c" apakšpunktā un 3. punktā noteiktās prasības;

102.2. par šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto darbību, ievērojot regulas Nr. 702/2014 9. panta 2. punkta "c" apakšpunktā un 4. punktā noteiktās publicitātes pasākumu prasības.

103. Lauku atbalsta dienests datus par izmaksāto atbalstu glabā atbilstoši:

103.1. regulas 2022/2472 13. pantā noteiktajām prasībām - par šo noteikumu 2.2. apakšpunktā minēto intervenci;

103.2. regulas Nr. 702/2014 13. pantā noteiktajām prasībām - par šo noteikumu 2.3. apakšpunktā minēto darbību.

4. Sadarbība ar citām institūcijām

104. Ja šajos noteikumos minētajai kontroles institūcijai atbalsta pretendenta pārbaudes laikā rodas aizdomas par mākslīgi radītiem apstākļiem, lai iegūtu atbalsta piešķiršanas nosacījumos paredzētās priekšrocības, tā 10 darbdienu laikā pēc pārbaudes par to informē Lauku atbalsta dienestu.

105. Normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību noteiktās kontroles institūcijas atzinumu (4. pielikums), kas apliecina atbilstību atbalsta saņemšanas nosacījumiem šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē un šo noteikumu 66.2. un 67.1. apakšpunktā minēto prasību izpildi, atbalsta pretendents iesniedz elektroniski Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 1. oktobrim.

106. Valsts augu aizsardzības dienests:

106.1. nodrošina Lauku atbalsta dienestam autorizētu pieeju Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmai;

106.2. līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz elektroniski Lauku atbalsta dienestā atzinumu (5. pielikums), kas apliecina atbalsta pretendenta atbilstību atbalsta saņemšanai šo noteikumu 2.1.2. apakšpunktā minētajā intervencē un šo noteikumu 39.2., 40.2. un 40.3. apakšpunktā minēto prasību izpildi;

106.3. pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma sniedz informāciju par šo noteikumu 60.2. un 67.2. apakšpunktā minēto prasību izpildi.

107. Lauksaimniecības datu centrs:

107.1. Lauku atbalsta dienestam šo noteikumu 48.1., 48.3., 55.2., 55.3. un 56.1. apakšpunktā, kā arī 61. punktā un 67.3. un 67.4. apakšpunktā minēto prasību atbilstības pārbaudei:

107.1.1. nodrošina autorizētu pieeju dzīvnieku reģistra centrālajai datubāzei;

107.1.2. atbalsta piešķiršanai šo noteikumu 2.1.6. apakšpunktā minētajā intervencē līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz pārskatu par saimniecībā esošo dzīvnieku skaitu, to izsakot nosacītās liellopu vienībās kā vidējo svērto vienību ganību sezonā dalījumā pa dzīvnieku grupām, tostarp informāciju par bišu stropiem, atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu;

107.1.3. atbalsta piešķiršanai šo noteikumu 2.1.3. apakšpunktā minētajā intervencē līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz Lauku atbalsta dienestā informāciju par dzīvniekiem, tostarp pārskatu par saimniecībā esošo dzīvnieku skaitu, to izsakot nosacītās liellopu vienībās kā vidējo svērto vienību ganību sezonā, atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu dalījumā pa šādām dzīvnieku grupām pēc to izmantošanas veida:

107.1.3.1. piena vai gaļas liellopi - bulļi, govīs vai citi liellopi, kas vecāki par 24 mēnešiem;

107.1.3.2. piena vai gaļas liellopi vecumā no sešiem līdz 24 mēnešiem;

107.1.3.3. piena liellopu saimniecībā dzimis teļš, kas nav vecāks par sešiem mēnešiem;

107.1.4. atbalsta piešķiršanai šo noteikumu 2.1.4. apakšpunktā minētajā intervencē līdz kārtējā gada 1. oktobrim iesniedz Lauku atbalsta dienestā pārskatu par saimniecībā esošo bišu stropu skaitu, to izsakot kā vidējo svērto vienību ganību sezonā, papildus norādot, vai bites ir iekļautas bioloģiskās kontroles sistēmā;

107.1.5. informāciju par šo noteikumu 48.3. apakšpunktā minēto pienākumu izpildi elektroniski iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 31. decembrim;

107.2. nodrošina kontroles institūcijām autorizētu pieeju dzīvnieku reģistra centrālajai datubāzei šo noteikumu 67.3. un 67.4. apakšpunktā minēto prasību pārbaudei.

108. Pārtikas un veterinārais dienests:

108.1. informāciju par šo noteikumu 48.2. apakšpunktā minēto pienākumu izpildi elektroniski iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 31. decembrim;

108.2. veic saimniecību kontroli uz vietas, lai pārliecinātos par šo noteikumu 49. punktā minētā pienākuma izpildi. 2023. gadā tiek pārbaudīti vismaz pieci procenti atbalsta pretendentu, bet turpmākajos gados - vismaz 10 procenti. Informāciju par pārbažu rezultātiem Pārtikas un veterinārais dienests elektroniski iesniedz Lauku atbalsta dienestā līdz kārtējā gada 31. decembrim. Pārtikas un veterinārais dienests kontrolu daudzumu turpmākajos gados ir tiesīgs pārskatīt, pamatojoties uz pirmo divu gadu kontroļu rezultātiem.

109. Lai atlasītu saimniecības šo noteikumu 108.2. apakšpunktā minētajai kontrolei, Lauku atbalsta dienests elektroniski iesniedz Pārtikas un veterinārajā dienestā šo noteikumu 49. punktā minēto atbalsta pretendentu sarakstu ne vēlāk kā trīs darbdienu pēc ģeotelpiskā iesnieguma galējā iesniegšanas termiņa beigām atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.

110. Dabas aizsardzības pārvalde šo noteikumu 2.1.5. apakšpunktā minētās intervences administrēšanai Lauku atbalsta dienestam nodrošina:

110.1. autorizētu pieeju Dabas datu pārvaldības sistēmai;

110.2. ikgadēju šo noteikumu 59.2. apakšpunktā minēto datu aktualizāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu, tostarp ievērojot šo noteikumu 2. pielikumā norādītās zālāju klases un biotopu kodus.

111. Dabas aizsardzības pārvalde, Valsts meža dienests, Valsts zemes dienests un Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas turētājs, kas ir attiecīgās valsts informācijas sistēmas pārzinis, sniedz Lauku atbalsta dienestam datus par šo noteikumu 2.2. un 2.3. apakšpunktā minētās intervences atbalsttiesīgajām platībām un atbalsta pretendentiem, lai nodrošinātu atbalsta administrēšanu likuma "Par kompensāciju par saimnieciskās darbības ierobežojumiem aizsargājamās teritorijās" 2. panta otrajā un trešajā daļā noteiktajos gadījumos.

112. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" šo noteikumu 2.1.1. un 2.1.2. apakšpunktā minētās intervences administrēšanai Lauku atbalsta dienestam nodrošina:

112.1. aktuālos datus par lauksaimniecības izkliedētā piesārņojuma būtiski ietekmētajiem ūdens objektiem;

112.2. datus par Eiropas Savienības *LIFE* programmas integrētajā projektā "Latvijas upju baseinu apsaimniekošanas plānu ieviešana laba virszemes ūdens stāvokļa sasniegšanai" iekļautajiem ūdens objektiem.

Ministru prezidents A. K. Kariņš

Zemkopības ministrijas iesniegtajā redakcijā

1. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 18. aprīļa
noteikumiem Nr. 197

Tematisko kvalifikācijas celšanas kursu jomu saraksts lauksaimniecībā un pārtikas produktu ražošanā

Intervences kods	Kopējais stundu skaits	Joma
LA10.1.	16	Augkopība, zālāju biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, bioloģiskā lauksaimniecība, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā
LA10.2.	40	Augkopība, pārtikas produktu pārstrāde, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā
LA10.3.	40	Lopkopība, augkopība, pārtikas produktu pārstrāde, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā
LA10.4.	40	Biškopība, augkopība, pārtikas produktu pārstrāde, zālāju biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, bioloģiskā lauksaimniecība, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā
LA10.5.	16	Zālāju biotopu atjaunošana un apsaimniekošana
LA11.	40 - šo noteikumu 67.5.1. un 67.5.2. apakšpunktā noteiktajos gadījumos	Bioloģiskā lauksaimniecība (augkopība, lopkopība, biškopība), pārtikas produktu pārstrāde, zālāju biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā
LA11.	160 - šo noteikumu 67.5.3. apakšpunktā noteiktajos gadījumos	Bioloģiskā lauksaimniecība (augkopība, lopkopība, biškopība), pārtikas produktu pārstrāde, zālāju biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, digitālās tehnoloģijas lauksaimniecībā

Zemkopības ministrijas iesniegtajā redakcijā

2. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 18. aprīļa
noteikumiem Nr. 197

Eiropas Savienības nozīmes zālāju biotopi un putnu dzīvotnes zālajos intervencē ar kodu LA10.5.

Zālāja klase	Biotopa kods (veids)
1.	6450_2; 6510_1; 6510_2; 6450_1; 6430_1; 6430_2; 6270*_1.
2.	6270*_2; 6270*_3; 6450_3.
3.	1630*_1; 4030_3; 2330_2; 2320_3; 2190_2; 2130*_4; 5130*_3; 6110*_3; 6120*_1; 6120*_2; 6120*_3; 6210_1; 6210_2; 6210_3; 6210_4; 7230_3; 6230*_1; 6230*_2; 6230*_3; 6410_1; 6410_2; 6410_3; 6410_4; 6530*_1; 6530*_2.

4.	1630*_2; 6100; 6110*_1; 6110*_2; 6410_5; 5130*_1; 5130*_2; 6530*_3; 6450_4; 9070
5.	putnu dzīvotne
6.	ķikuta dzīvotne

Piezīme. * Latvijā sastopamā Eiropas Savienības prioritārā suga un biotops.

Zemkopības ministrijas iesniegtajā redakcijā

3. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 18. aprīļa
noteikumiem Nr. 197

Atbilstošie Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa noteikumu Nr. 197 "Atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai" punkti, kuros noteiktas atbalsta pretendenta izpildāmās prasības atbalsta saņemšanai katrā intervencē

1. Prasības un par pārkāpumiem piemērojamās sankcijas

Izpildāmās prasības atbilstoši to veidiem sadalījumā pa Ministru kabineta 2023. gada 18. aprīļa noteikumu Nr. 197 "Atbalsta piešķiršanas kārtība Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai platībatkarīgo un dzīvniekatkarīgo saistību īstenošanai" punktiem (apakšpunktiem) un pārkāpumiem atbilstošās sankcijas*: Piezīme. * Ja atbalsta pretendenta kārtējā gadā ir piemērotas vairākas sankcijas, atbalsta maksājumu ietur šādā secībā: 1) kavējuma sankcijas par ģeotelpiskā iesnieguma iesniegšanu; 2) sankcijas lauka līmenī; 3) sankcijas saimniecības līmenī; 4) sankcijas par nosacījumu sistēmas vai savstarpējās atbilstības vispārējo prasību neievērošanu; 5) sankcijas par lauksaimnieciskās zemes nosacījumu neievērošanu.		Intervences (pasākuma) kods							
		LA10.1.	LA10.2.	LA10.3.	LA10.4.	LA10.5.	LA11.	LA12.	M12.2
	noteikumu punkts, apakšpunkts	3., 6., 29., 30.*	3., 7., 7.1., 38., 39.*	4., 44.	5., 7., 54., 56.1.** , 56.2.**	3., 7., 7.2., 59.* , 61.** , 62.**	3., 6., 66.* , 75.**	8., 77., 78., 81.	8., 85., 86., 89.
atbilstības kritēriji		1) Saistības neuzņemas. 2) Ja pārkāpumu konstatē kādā no saistību gadiem, tad par attiecīgo platību							

	sankcija	saistības uzskata par pārtrauktām un atbalsta saņēmējs atmaksā visu par attiecīgo platību saistību periodā izmaksāto atbalstu. Piezīme. * Situācijās, kad platība uzskatāma par pārdeklarētu, to neiekļauj intervences noteiktajā platībā un piemēro samazinājumus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu. ** Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka par to platības daļu vai dzīvniekiem, par kuru nav izpildītas prasības.							
saistības	noteikumu punkts, apakšpunkts	31.*	40.*	48.*, 49.*,**	55.*	60.*	67.*	nav	nav
	sankcija	1) Saistības neuzņemas. 2) Saistību periodā attiecīgajā gadā par attiecīgo vienību atbalstu pilnībā atsaka. 3) Ja saistību periodā pārkāpums par attiecīgo platību atkārtojas divus gadus pēc kārtas, tad saistības pilnībā atsauc un atbalsta saņēmējs atmaksā visu par attiecīgo platību iepriekš saņemto atbalstu Piezīme. * Tiek piemērotas atbilstošas specifiskās sankcijas, kas noteiktas šā pielikuma 2. nodaļā. ** Saistību izpildi vērtē par katru šo noteikumu 45. punktā noteikto darbību.							
valsts atbalsta prasības	noteikumu punkts, apakšpunkts	nav						81.3.	89.3.
	sankcija							Atbalstu atsaka	
nosacījumu sistēmas vai savstarpējās atbilstības vispārējās prasības	noteikumu punkts, apakšpunkts	9. punkts							
	sankcija	Kārtējā gadā piemēro atbalsta samazinājumus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.						Kārtējā gadā piemēro noteikumus par sankciju aprēķināšanu un piemērošanu saskaņā ar Komisijas 2022. gada 4. maija Deleģētās regulas (ES) 2022/1172, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116 papildina attiecībā uz kopējā lauksaimniecības politikā integrēto administrācijas un kontroles sistēmu un ar nosacījumu sistēmu saistīto administratīvo sodu piemērošanu un aprēķināšanu, 12. pantu un Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulas (ES) Nr. 1306/2013 par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un Padomes Regulu (EEK) Nr. 352/78, (EK) Nr. 165/94, (EK) Nr. 2799/98, (EK) Nr. 814/2000, (EK) Nr. 1290/2005 un (EK) Nr.	

			485/2008 atcelšanu 91., 97. un 99. pantu.	
ģeotelpiskā iesnieguma iesniegšana	noteikumu punkts, apakšpunkts	94. punkts		
	sankcija	Kārtējā gadā piemēro atbalsta samazinājumus saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.		
lauksaimnieciskās zemes nosacījumi	noteikumu punkts, apakšpunkts	6. un 7. punkts	nav	nav
	sankcija	Kārtējā gadā attiecīgo platību neiekļauj intervences noteiktajā platībā un piemēro atbalsta samazinājumu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanu.		

2. Atbalsta administrēšanas gaitā konstatētās citas neatbilstības un tām atbilstošās sankcijas

2.1. Visām intervencēm piemērojamās sankcijas

Nr. p. k.	Neatbilstības saturs	Piemērojamā sankcija ¹
1.	Atbalsta pretendents vai saņēmējs ir iesniedzis kārtējā gada ģeotelpisko iesniegumu, bet neatbild uz turpmākajiem Lauku atbalsta dienesta pieprasījumiem, vai nav iesniegti visi papildus pieprasītie dokumenti vai daļa no tiem	Atbalstu pilnībā atsaka par to maksājuma vienību, par kuru nav saņemta Lauku atbalsta dienesta pieprasītā informācija. Konstatējot atkārtotu pārkāpumu atbalsta saņēmējam ar saistībām, atbalstu pilnībā atsaka un atbalsta saņēmējs atmaksā visu par attiecīgo platību iepriekš saņemto atbalstu
2.	Atbalsta saņēmējs saistību periodā nav iesniedzis kārtējā gada ģeotelpisko iesniegumu	Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka. Saistības uzskata par pārtrauktām un visu par konkrēto platību iepriekš saņemto atbalstu pilnībā atsaka, ja vien atbalsta pretendents pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma nav rakstveidā apliecinājis, ka turpina saistības, ko tas uzņēmis, intervencē ar kodu LA10.1., LA10.2., LA10.4., LA10.5. un LA11. papildus norādot saistību platības atrašanās vietu un apmēru, un kārtējā gadā: 1) intervencē ar kodu LA10.1., LA10.4. un LA10.5. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina kontroles ziņojuma dati par izlases veidā uz vietas notikušajām pārbaudēm; 2) intervencē ar kodu LA10.2. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina Valsts augu aizsardzības dienesta dati; 3) intervencē ar kodu LA10.3. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina Lauksaimniecības datu centra dati; 4) intervencē ar kodu LA11. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina kontroles institūciju dati. Ja saistību periodā tiek konstatēts atkārtots pārkāpums, saistības pārtrauc un atbalsta saņēmējs atmaksā visu iepriekš saņemto atbalstu.
3.	Atbalsta saņēmējs saistību periodā ir iesniedzis kārtējā gada ģeotelpisko iesniegumu, bet tajā nav atzīmējis	Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka. Saistības uzskata par pārtrauktām un visu par konkrēto platību iepriekš saņemto atbalstu pilnībā atsaka, ja vien atbalsta saņēmējs pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma nav rakstveidā apliecinājis, ka turpinās saistības, ko tas uzņēmis, intervencē ar kodu LA10.1., LA10.2., LA10.4., LA10.5. un LA11., norādot saistību platības atrašanās vietu un daudzumu, un: 1) intervencē ar kodu LA10.1., LA10.4. un LA10.5. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina kontroles ziņojuma dati par izlases veidā uz vietas notikušajām pārbaudēm; 2) intervencē ar kodu LA10.2. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina Valsts augu aizsardzības dienesta dati;

	atbalstu nevienā no intervencēm vai nevienā no intervences laukiem	3) intervencē ar kodu LA10.3. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina Pārtikas un veterinārā dienesta un Lauksaimniecības datu centra dati; 4) intervencē ar kodu LA11. atbalsta saņēmējs ir izpildījis atbilstības un saistību prasības, un to apliecina kontroles institūciju dati. Ja attiecīgajam pasākumam piesakās pēc Lauku atbalsta dienesta atgādinājuma, uzskatāms, ka atbalsta pretendents šim pasākumam 2023. gadā ir pieteicies 26. jūnijā, bet turpmākajos gados - 15. jūnijā, un atbalsta apmēru daļēji atsaka. Ja saistību periodā tiek konstatēts atkārtots pārkāpums, atbalstu pilnībā atsaka un atbalsta saņēmējs atmaksā visu atbalstu par attiecīgo platību iepriekš saņemto atbalstu.
4.	Atbalsta pretendents līdz 2027. gada 31. maijam nav apmeklējis šo noteikumu 1. pielikumā noteiktos kvalifikācijas kursus, vai tie ir apmeklēti nepietiekamā apmērā	Pēdējā saistību gadā atbalstu atsaka par 50 % un šo samazinājumu piemēro turpmākajos saistību gados, ja saistībām tiek piemērots pagarinājums (n + 1), līdz brīdim, kamēr tiek iesniegti atbilstošo mācību kursu beigšanu apliecinājoši dokumenti.

2.2. Intervences kods LA10.1.

Nr. p.k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Atbalsta saņēmējs ir ierīkojis par četriem metriem platāku laukmali vai par astoņiem metriem platāku buferjoslu	Kārtējā gadā atbalstu par papildu platību, kas ietverta laukmalē vai buferjoslā, pilnībā atsaka.

2.3. Intervences kods LA10.2.

Nr. p.k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Atbalsta saņēmējs kārtējā gadā nav elektroniski sagatavojis un Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā aizpildījis vēsturi par katru intervences lauku	Kārtējā gadā kopējo intervences atbalstu atsaka par 3 %.
2.	Atbalstam pieteiktajā laukā kokaugu stādaudzētavā lauksaimniecības zemē nedominē augļu koku un ogulāju stādu aizņemtā platība	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 50 %.

2.4. Intervences kods LA10.3.

Nr. p.k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Šo noteikumu 45.1. un 45.2. apakšpunktā minētās darbības atbalsta saņēmējs līdz kārtējā gada 31. decembrim nav iesniedzis Lauku atbalsta dienestā barības vielas analīzes un attiecīgā ganāmpulka barības devu plānu, vai dokumenti ir iesniegti, bet slaucamajām govīm barības devas sagremojamība nav vismaz 67 procenti vai tauku procents barības devā nepārsniedz 3,5 procentus un gaļas liellopiem barības devas sagremojamība nav vismaz 65 procenti vai tauku procents barības devā pārsniedz septiņus procentus	Ja pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma atbalsta saņēmējs neiesniedz trūkstošos dokumentus, atbalstu atsaka par 50 %.
2.	Šo noteikumu 45.1. un 45.2. apakšpunktā minētās darbības atbalsta saņēmējs līdz kārtējā gada 31. decembrim nav iesniedzis Lauku atbalsta dienestā foto dokumentāciju saskaņā ar šo noteikumu 51. punktā minēto, vai tā ir iesniegtas pilnībā vai daļēji, bet nepārlicina par prasību izpildi	Ja pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma atbalsta saņēmējs neiesniedz trūkstošos dokumentus, atbalstu atsaka par 50 %.

3.	Šo noteikumu 45.3. apakšpunktā minētās darbības atbalsta saņēmējs līdz kārtējā gada 31. decembrim nav iesniedzis Lauku atbalsta dienestā fotodokumentāciju saskaņā ar šo noteikumu 51. punktā minēto	Kārtējā gadā atbalstu atsaka.
4.	Laikā, kad tiek pildīta šo noteikumu 49.3.2. apakšpunktā minētā prasība par pagarināto ganīšanu, govīs pārbaudes brīdī nav redzamas ganībās	Ja netiek iesniegts pamatojums par trūkstošo dzīvnieku atrašanos ārpus ganībām, kārtējā gadā atbalstu atsaka par to dzīvnieku daudzumu, kas netiek ganīti.
5.	Ja kārtējā gadā dzīvniekiem ir lietotas antimikrobiālo līdzekļu saturošas zāles, bet nav izpildīta šo noteikumu 48.2. apakšpunktā minētā prasība	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 1 %.
6.	Nav izpildīta kāda no šo noteikumu 48.3. apakšpunktā minētajām prasībām	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 1 %.

2.5. Intervences kods LA10.4.

Nr. p.k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Atbalsta saņēmējs ganību periodā ir īstenojis bišu stropu pagaidu pārvietošanu, bet Lauksaimniecības datu centra datubāzē nav aizpildījis aktuālos datus par bišu stropu pagaidu pārvietošanu	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 10 %.
2.	Atbalsta saņēmējs ganību periodā ir īstenojis bišu stropu pagaidu pārvietošanu, bet Lauksaimniecības datu centra datubāzē aktuālos datus par bišu stropu pagaidu pārvietošanu aizpildījis vēlāk nekā septiņu dienu laikā pēc pagaidu pārvietošanas	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 1 %.
3.	Atbalsta saņēmēja stropi nav marķēti atbilstoši Lauksaimniecības datu centra piešķirtajam ganāmpulka numuram	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 50 %.
4.	Atbalsta saņēmējs kārtējā gadā nav nodrošinājis informācijas aktualizāciju un reģistrējis izmaiņas Lauksaimniecības datu centra elektroniskajā datubāzē par bišu stropu skaitu pēc stāvokļa attiecīgā gada 1. maijā un 1. novembrī	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 50 %.
5.	Atbalsta saņēmējs, kas īsteno bišu stropu pagaidu pārvietošanu, tos nav aizvedis tālāk par trīs kilometriem no patstāvīgās novietnes	Kārtējā gadā atbalstu atsaka par 10 %.
6.	Atbalsta saņēmējs pieteicis lauku, kas atrodas tālāk par trīs kilometriem no bišu stropu patstāvīgās novietnes vai to pagaidu atrašanās vietas	Kārtējā gadā par konkrēto lauku atbalstu pilnībā atsaka.
7.	Atbalsta saņēmējs pieteicis platību, kur daļā lauku nenodrošina šo noteikumu 55.1. apakšpunktā minētās prasības izpildi	Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka par to platības daļu, par kuru nav izpildīta prasība.
8.	Cita lauksaimnieka apsaimniekošanā esošajā zemē konstatēti pārkāpumi	Kārtējā gadā atbalstu neatsaka.

2.6. Intervences kods LA10.5.

Nr. p. k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Atbalsta pretendents kārtējā gadā nav elektroniski sagatavojis un Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības	Kārtējā gadā kopējo intervences atbalstu atsaka par 3 %.

	sistēmā aizpildījis vēsturi par katru intervences lauku	
2.	Zālāja biotops bojāts augsnes virskārtas kultivēšanas dēļ, ja vien uz to neattiecas šo noteikumu 60.2.2. un 60.4. apakšpunktā minētie nosacījumi	Kārtējā gadā par konkrēto lauku atbalstu pilnībā atsaka. Ja gada laikā atbalsta saņēmējs nav īstenojis zālāja atjaunošanas pasākumus, saistības par attiecīgo platību pārtrauc.
3.	Atbalsttiesīgajā platībā īstenotas darbības, kuras nav paredzētas šajā intervencē un par kurām nav saņemts atbilstošs Dabas aizsardzības pārvaldes lēmums	Kārtējā gadā par konkrēto lauku atbalstu pilnībā atsaka. Ja pēc Lauku atbalsta dienesta pieprasījuma tiek iesniegts trūkstošais dokuments, atbalstu neatsaka.

2.7. Intervences kods LA11.

Nr. p. k.	Konstatētā neatbilstība	Piemērojamā sankcija
1.	Atbalsta saņēmējs kārtējā gadā nav elektroniski sagatavojis un Valsts augu aizsardzības dienesta Lauksaimniecībā izmantojamās zemes pārvaldības sistēmā aizpildījis vēsturi par katru intervences lauku	Kārtējā gadā kopējo intervences atbalstu atsaka par 3 %.
2.	Atbalsta saņēmējs ganību sezonā nav nodrošinājis šo noteikumu 67.3. un 67.4. apakšpunktā minēto dzīvnieku vidējo blīvumu uz vienu ilggadīgo zālāju vai aramzemē sēto zālāju hektāru	Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka par to platības daļu, par kuru nav izpildītas saistības.
3.	Atbalsta saņēmējs par kaņepju platību nav nodrošinājis normatīvajos aktos par tiešo maksājumu piešķiršanu lauksaimniekiem noteiktās papildu prasības maksājuma piešķiršanai par kaņepju platību	Kārtējā gadā atbalstu pilnībā atsaka par to platības daļu, par kuru nav izpildītas prasības.
4.	Atbalsta saņēmējam konstatētas citas neatbilstības, kas noteiktas normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību	Ja saistību periodā pirmo reizi izteikts brīdinājums vai norāde par korektīvu darbību nepieciešamību, tad atbilstoši normatīvajiem aktiem par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību kārtējā gadā atbalstu atsaka par 1 %. Ja brīdinājums vai norāde par korektīvu darbību nepieciešamību bijuši atkārtoti divus gadus pēc kārtas vai vairāk, tad atbalstu atsaka par 3 %. Ja nozarei (jomai) noteikts atkārtots pārejas periods, kārtējā gadā atbalstu atsaka par 10 %. Ja nozarei (jomai) ir anulēts sertifikāts, kārtējā gadā atbalstu atsaka pilnībā, bet, ja pārkāpums ir atkārtots, saistības pārtrauc, pieprasot atbalsta atmaksu. Ja saimniecībai ir anulēts sertifikāts, saistības pārtrauc, pieprasot atbalsta atmaksu.
5.	Atbalsta saņēmējam konstatētas citas neatbilstības, kas noteiktas normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību, kad saimniecība ir iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā un no lauksaimnieka neatkarīgu iemeslu dēļ kārtējā gadā nav sertificēta biškopības jomā, jo nav izpildāma prasība par dravu novietojuma attālumu no platības ar konvencionāli apsaimniekotiem laukiem - nektāra un ziedputekšņu avotiem	Atbalsts netiek atteikts. Bišu stopu skaits tiek ņemts vērā šo noteikumu 67.3. apakšpunktā minētā aprēķina vajadzībām.
6.	Atbalsta saņēmējam konstatētas citas neatbilstības, kas noteiktas normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību, kad saimniecība ir iekļauta bioloģiskās lauksaimniecības kontroles sistēmā, jo kārtējā gadā nav sertificēti tā īpašumā vai turējumā esoši zirgu dzimtas dzīvnieki, taču tie atrodas saimniecībā	Atbalsts netiek atteikts. Dzīvnieku skaits tiek ņemts vērā šo noteikumu 67.3. apakšpunktā minētā aprēķina vajadzībām.

Zemkopības ministrijas iesniegtajā redakcijā

4. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 18. aprīļa
noteikumiem Nr. 197

Atzinuma minimālās satura prasības intervencei ar kodu LA11 "Bioloģiskā lauksaimniecība"

Atzinumā iekļauj visu informāciju, kas vajadzīga, lai noteiktu tiesības pretendēt uz atbalstu:

- 1) par klientu - vārdu, uzvārdu vai nosaukumu, personas kodu vai reģistrācijas numuru;
- 2) par lauksaimnieka rīcībā esošajiem lauksaimniecības zemes gabaliem - lauka numuru, lauku bloka numuru, zemes izmantošanas veidu (kultūras kodu) atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanas kārtību lauksaimniekiem;
- 3) par atbalsta pretendenta atbilstību šo noteikumu 66. punktam;
- 4) par konstatētajām neatbilstībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtību, izņemot neatbilstību, kas radusies trešās personas rīcības dēļ.

Zemkopības ministrijas iesniegtajā redakcijā

5. pielikums
Ministru kabineta
2023. gada 18. aprīļa
noteikumiem Nr. 197

Atzinuma minimālās satura prasības intervencei ar kodu LA10.2. "Vidi saudzējošā dārzkopība"

Atzinumā iekļauj visu informāciju, kas vajadzīga, lai noteiktu tiesības pretendēt uz atbalstu:

- 1) par klientu - vārdu, uzvārdu vai nosaukumu, personas kodu vai reģistrācijas numuru;
- 2) par lauksaimnieka rīcībā esošajiem lauksaimniecības zemes gabaliem - lauka numuru, lauku bloka numuru, zemes izmantošanas veidu (kultūras kodu) atbilstoši normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanas kārtību lauksaimniekiem;
- 3) par platības atbilstību šo noteikumu 39.2. apakšpunkta prasībām;
- 4) par konstatētajām neatbilstībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas, marķēšanas un kontroles kārtību.